

DEBRECENI SZEMLE

SZÉPIRODALMI ÉS TÁRSADALMI LAP.

ZICHERMANN H.

KIADÓ LAPTULAJDOROS.

Megjelen alkalmilag.

GYÖRI JÓZSEF

SZERKESZTŐ.

Beköszöntő.

A Petőfi-társaság ma délután körünkbe érkezik, megtartani itt első vándorgyűlését. — Rendkívüli az érdeklődés, mely ez iránt városunkban mutatkozik. Mi részünkről ez alkalmat méltóbban nem véljük megünnepelhetni, mint ha egy alkalmi lapot adunk ki, a mely főként a Petőfi-társaságra vonatkozó közleményeket, de ezen kívül egyéb, leginkább a szépirodalom körébe vágó rovatokat is fog tartalmazni. Im adjuk az 1-ső számot; a 2-ik hétfőn vagy kedden jelenik meg. Egy szám ára 10 kr. Vállalatunk iránt a felhívás közzététele óta oly nagy az érdeklődés, hogy intézkedtünk, mikép a példányok minden nyilvános helyen kaphatók legyenek.

Debreczen, 1882. május 6.

Tisztelettel

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

Debreczen, 1882. Május 6.

Árosunknak ősi falai közt
Üdvözöllek ifju társaság!
Kibontott zászlótok lengni látva,
Lelkünk felhevül s magasra hág.

Nem csoda, hisz oly név írva arra,
A mely már ma a világra szól,
S melyet szerte aggok ifjak serge
Áld, dicsőít, ünnepel, dalol.

Oh Petőfi! óriási szellem!

Lelked egy embernek sok vala,
Szétrobbant az önnön erejétől
S gazdagult a másé általa.

Kincseiből ti is vettetek részt,
Dicsfénye reátok is ragyog,
S im eljöttök osztakozni velünk
Most, hogy legyünk mi is gazdagok.

Hozott Isten! Légyen üdvözölve
A nemes cél, mely közénk vezet,
Egy eszméért küzdetek ti velünk,
Szorítsunk hát melegen kezét.

Hisz mi bennünk is munkál a szellem,
Mely titeket lelkesít s emel,
Nagy apostoltok szellemszíkrait
Köztünk is hintette el.

A magyar nyelv bűbajos zamatja,
Mely az ő kobozaát elfolyá,
Langy esőként termőföldre hullva,
Virágait itt is meghozá.

Oh, de érlelni kell a virágot,
Öntözzétek hát ti is velünk.
Ugy lehet csak küzdeni magas célért,
Ha eszmével eszmét nevelünk.

Városunknak ősi falai közt
Üdvözöllek ifju társaság!
Kibontott zászlótok lengni látva,
Lelkünk felhevül s magasra hág.

(A Petőfi-társaság jöttére.)

Györi József.

Mi az a Petőfi-társaság?

Az 1876-dik év vége felé egy szűkebb körű társaság gyűlt egybe a fővárosban, melynek tagjai szükségét érezték annak, hogy egy közös célú, barátságos kört alkossanak maguknak.

Egy kis fészket, a hol a magyar muzsának magyar lélekkel áldozhassanak, s a hol megbecsüljék létünk egyedüli zálogát, nemzeti kincsünket: szép magyar nyelvünket.

A néhány uttörő élére nagy költőnk Jókai Mór állt s az ő megválasztásával megalakult az új társaság.

A társulatot megalkotó tagok többnyire a hírlapirodalom munkásaiból váltak, a kik tapasztalatból tudták, hogy nálunk egy új irodalmi társulat megalkotása nem lesz szívesen látott intézmény, mert sokan vannak olyanok, a kik féltik a lábuk alatti talajt.

E célból már zászlajukra oly nevet irtak — a Petőfiét, — melynek aegise alatt tiszteletre méltó nevet és helyet érdemelhessenek ki maguknak a társadalomban.

Feladatul tűzték ki maguknak a Petőfi neve és története körüli homályt megvilágítani és róla minden adatot beszerezni, hogy később egy szerves egész teremthessenek belőle a jövőkor számára és cultusát úgy itthon — a három bérce s négy folyam hazában, — mint a nagy világban terjeszszék.

Hat év alatt sokat tettek és szép eredményt is tudtak ez irányban feltüntetni.

A Petőfi neve körüli nymbus immár eloszlatatlan s ebben nekik nagy érdemek van.

Majd egyesülve az „írói és művészi kör“-rel, megvásárolták a Petőfi szülőházát s ünnepélyesen birtokukba vették. Létesítettek egy kis könyvtárt és egy ereklye-gyűjteményt, a melyben Petőfi tulajdonait tevő tárgyak gyűjtetnek össze.

Az aligmultban áthelyezték Petőfi szüleinek hamvait a „közös sirkertbe“ és kövel örökitették meg a „legszeretettebb atya és legszeretettebb anyá“ emlékét.

Könyvkiadó vállalatot teremtettek, a hol 1877—1882-ig tizenhat írótól 23 művet

adtak ki, még pedig: 7 kötet költeményt, 14 kötet szépirodalmi művet, egy évfolyam szépirodalmi heti közlönyt (1877—78.) és 1879-től máig 41 rendes és 1 rendkívüli számú „Koszoru“ füzetet, a mely ez idő szerint Szana Tamás társulati titkár szerkesztésében és a hatvan működő tag közreműködésével a társulat havi közlönyét képezi.

Mozgalmat létesítettek, hogy azon helyek, a melyeken Petőfi egykor tartózkodott, emléktáblákkal láttassanak el.

Az akadémia kis termében hetenkint (vasárnap d. e. $\frac{1}{2}$ 10 órakor) felolvasó üléseket tartanak, a melyekre hírlapilag hívják meg az érdeklődő közönséget s a mely ülések ma már igen nagy látogatottságnak örvendenek.

E felolvasások leginkább a költői műfajok, szép-próza, aesthetika és essay-irodalomra terjednek ki, míg a közlönyben a könyvismertetés és bírálat is felöleltetik, még pedig szakavatott módon és ritka méltányossággal.

Ők igazán lelkesednek az irodalomért. Figyelmesen néznek körül és megkeresik az „érdemet s hivatást.“ Többek közt Kiss József s Mikszáth Kálmán e társaság útján lettek ismert nevekké.

Van 6 tiszteletbeli tagja a társaságnak, kiket nagy érdemeik jelöltek ki, és ezek: Arany János, Dr. Kovács Pál, Tóth Lőrincz, Bodenstedt Frigyes, Cassone József és Lewinszky József.

Az alapító tagok száma 12, a kik 1600 frt tőkével járultak a társulat alapjához és ezek között első helyen szerepel Debreczen városa 100 frttal.

A hatodik évébe lépő társulat nagy veszteségeket szenvedett már; öt tagja költözött el az élők sorából, a kiket minden magyar ember lelkéből sajnál, mert igen ifjak valának s még nagyon sokat ígértek. Ide írjuk nevüket: Csepreghy Ferencz, Kertbeny Károly, K. Papp Miklós, Toldy István és költőnk testvére Petőfi István.

Adja Isten, hogy helyök újabb erőkkkel pótolassék s a társaság mind nagyobb sikerrel szolgálhassa a hazai irodalom szent ügyét.

Gorov Miksa.

KÖLTEMÉNYEK.

Temetőben.

Ha elfog az élet unalma
A sírok csöndjét keresem,
S világ zajába fáradt lelkem
Ottan pihentetem.

Le-leülök egy sirhalomra
S merengek az enyészeten:
Elgondolom, hány életszakra
Alhatik idelelni.

Áthat a halál gondolata
S ilyenkor úgy megborzadok:
Az jut eszembe, ha majd én is
A földben rothadok!

De ím a sírokon virág kél,
Fa zöldül, fű elevenül;
Madár is azt dalolja: nincsen
Halál élet ne'kül.

Bús hely a temető,
De búsabb vagyok én;
Nincs ilyen árva több
Széles föld kerekén.

Miért is láttalak
Hideg szívű leány?
Lelkem se volna bús,
Arczom se halovány.

Sírok között járok;
Azt sugja érzetem,
Nemsoká magam is
Ide temetkezem.

Sió.

A csalogány.

(Béranger)

Lassú szárnyán leszállt az éj:
Álom terül Páris felett.
Ébredj, fölverni, kis madár,
Dalos száddal e födelet.
Perczekben, hol a szív beszél,
Oly boldogító a magány!

Szeretem a hallgatag éjt:
Énekelj nekem, csalogány!

Hű szerelem dalosa, te,
Jövel, hagyd Phryne kéjlikát,
Ki más-másnak ölén teszi
Büntársává az éjszakát.
Hiába csattan csalfa csók
Pecsétül gaz eskü nyomán;
Én hiszek igaz szivbe' még:
Énekelj nekem, csalogány!

Neked Zoilod*) nincs, igaz;
Dalodnak ám hangin, ne bidd,
Hogy megindul a zsugori,
Ki most számlálja kincseit.
Mig ő aranya közt az éjt
Remegve virrasztja lakán,
Kincsül reám Muzsám mosolyg:
Énekelj nekem, csalogány!

Szolgaság gyűlöljője, te,
Ne pazarold gyöngéd dalod
Urakra, kiknek hogy legyen
Rabjok, rabbá lesznek magok.
Hódolva virrasztanak ők,
Királyi urok aluván;
Szabadságnak hódolok én:
Énekelj nekem, csalogány!

Ajakad hangosodni kezd,
Nem rosszaknak zengesz te, nem:
Felém röpíti éneked
A lég illattal vegyesen.
A természet csak most a szép,
Lelkem vidul arczatán,
Várom a hajnal-ébredést:
Énekelj nekem, csalogány!

Ford.: Gy. J.

T Á R C Z A.

A hölgy-coupéban.

— Vattier V. beszélye. —

Többet nem ülnék oly vasuti kocsiba, melyen
ez a felirat áll: „hölgyeknek.”

Hallják és szánják balsorsomat.

Egy igen gazdag, de igen fukar nagybátyám
halt meg, ily tartalmu végrendeletet hagyva hátra:

*) Zoilus Homér becsémrlő kritikusa.

„Dubarrau Gyula rokonomat nevezem ki úgy ingó, mint ingatlan javaim általános örökösévé, azzal a kikötéssel, hogy Blandier Euphrosina unokahugomat nőül vegye. Ha nevezett rokonom valami akadályt gördítne e házasság elé, abban az esetben egész vagyonom Blandier kisasszonyra szállana.“

Egy levélben, mely a végrendelethez volt csatolva, szó volt azokról az egyenlenségekről, melyek nagybátyám és Blandier kisasszony közt egy határos föld végett fenforogtak.

Nagybátyám, hogy a kellemetlenkedéseknek végét szakítsa, elhatározta volt nőül venni unokahugát, azonban közbejött betegsége, majd halála megakadályozta ebben. A tervezett s immár füstbement házasságot nekem kellett volna közvetítenem, a mire azonban én nem vállalkoztam. Ezért mindvégig haragudott is rám nagybátyám s hogy most mégis örökösévé tett, erre az a gondolat birta, mely egész az örökkévalóság küszöbéig kísérte, hogy földbirtokát habár csak egy talpalatnyival is meg ne rövidítse.

Az a fatális záradék! Gondolják csak kérem, megházasodni nekem, huszonhat évvel, ifjúságom virágában . . . S hozzá egy gondolat bántott nagyon. Az a peres ügy legkevesebb tizenöt éves volt, s ha csak Blandier kisasszony ebben az özönvíz előtti időszakban bölcséjében nem ringott s nem gyámja vitte perét, ez idő szerint legalább is — tisztességes korban lehetett.

Ejnye, ejnye kedves nagybátyám, hova is gondolt ön, mikor végső akaratát formulázta.

Titkárom így szólt hozzám:

„Dubarrau ur, menjen, keresse fel Blandier kisasszonyt. Mindenekelőtt ne feledje, hogy nagybátyja hagyatéka kilencszázezer frankra megy csupán telekbirtokban, nem számítva az érték- és hitelpapirokat, a melyekkel kerek milliót, vagy többet is teszen. Vessen jól számot magával.“

Meghiszem azt, hogy mindez megérdemli a megfontolást . . . Isten neki, menjünk Orleansba; majd ráérünk azután a töprenkedésre.

Gondoltam, az esti gyors vonattal megyek, de már a bérkocsiban, mely az állomáshoz viendett, baleset ért. Valami babonás olasz elnapolta volna

az utazást. Beh okosan is cselekedett volna! . . .

Felszálllok egy vegyes vonatra; a kocsiban, a hol helyet foglaltam, két egyén ült. Kényelmesen elhelyezkedem, s a végrendelet, nagybátyám és Euphrosina jártak eszemben.

Euphrosina . . . Csak aztán meg ne hazudtolja nevét! (Euphrosina = vidámság. Ford.) Ostoba szójáték. Mi minden is nem jut eszébe az embernek, mikor vegyes vonaton utazik.

Valami akadály jött közbe s a vonat jódarabig állott Etampes-nál. Miután nem a legjobban ebédeltem, felhasználtam a nyert haladékokat, hogy egy kis fogadóba elszáladjak, mely jó konyhájáról volt ismert. Egy hordárt megbízok, hogy jelentse, ha indulni kell; elkésik s abban a perczen érek a vonathoz, mikor megindul, úgy hogy alig volt annyi időm, hogy a legelső kocsiba, a mely kezem ügyébe esett, beugorjam. Eszembe jutott utitáskám. Az az édes remény ringatott, hogy csak nem lopja el valaki s a legközelebbi állomásnál megkapom.

Körülnéztem, egyedül vagyok-e? Igen, ha az a szögletbe támasztott valami ruha-csomag és nem utazó. De mégis utazó, illetőleg utazónő. Az az éles hang legalább, mely belőle a másik perczen kitört s mely egész valómat megrázta, ezt sejtette.

— Kérem uram, ön nem maradhat itt. Ez a kocsi hölgyeknek van fentartva.

— Bocsásson meg asszonyom, de nem volt annyi érkezésem, hogy a kifüggesztett táblát megnézhettem volna. A legutólsó perczen jöttem. . .

— Az mindegy. Tessék kiszállani.

— Hogyan kiszállani? Látja, asszonyom, hogy az lehetetlen.

— Lehetetlen vagy nem, szálljon ki.

— Biztosítom asszonyom, hogy tudom az illetelmet; a legközelebbi állomásnál más kocsiba ülök. Addig azonban igen sajnálom, hogy kegyedet terhelnem kell jelenlétemmel.

— Ez rettenetes. Panaszt emelek ön ellen az igazgatóságnál. Elcsapatom a vonat tisztjeit.

— Asszonyom! kiáltám, felbosszantva a rikácsoló hang s udvariatlan szavak által, viselje magát előzékenyebben. Ha ön, mint én, lekéssett volna. . .

— Ne késsék le az ember, s tanuljon illetelmet.

— Férfiui szavamra, asszonyom, válaszolám mosolyogva, nem hiszem, hogy emez erény legszigorubb szabályai ellen önnel szemben vétettem volna.

— Tréfái nincsenek helyén uram. Miután nem áll jelenlétével tovább is untatni, a legközelebbi állomáson be fogom panaszolni, s legyen meggyőződve, nem leszek ujoncz a per vitelében.

E szavak eszembe juttaták a nagybátyám és Blandier kisasszony közt folyt végnélküli pörlekedést; Euphrosina neve jött ajkamra.

Utítársnőm megrázkódott

— Ki jogosította önt fel engem keresztneven szólítani?

— Én nem önt értettem, asszonyom. Egy kedves teremtésre gondoltam, a kiről csak jót hallék s a kinek legforróbb vágyam bemutatni.

Hölgyem ujjal megrázkódott, s felemelkedett.

— Nem értettem tisztán szavai célzatát, uram, mormolá.

Csodálatos változás. Előbbi rikácsoló hangja fuvolaszerű rezgéseket öltött, fátyola mögül ragyogó szemeket vetett reám.

— Az a dolog nem igen érdekelné önt, viszonozám.

— Sőt ellenkezőleg.

— Ellenkezőleg? Most meg már én kezdem nem érteni.

A fuvola-hang susogóvá vált.

— Nem egy kedves teremtsérről beszélt ön — kit Euphrosinának hívnak?

— Akkor hangosan gondolkoztam. Igen, asszonyom. Szavai, melyek csak az imént még oly . . . kemények voltak, eszembe juttatták, hogy Orleansba szándékozom, egy kellemetlen pörnek véget vetendő. Bár oly jó, oly szeretetreméltó s oly bájos ellenfelet találnék, mint a milyen . . . kegyetlennek ön magát mutatá.

— Oh istenem, uram. Hisz uton annyi minden kellemetlenségnek ki van az ember téve.

— Engedje megjegyeznem, hogy sem magam viseletében, sem szavaimban semmi olyas nem volt, a mi . . .

— Ne szóljunk többet, kérem, e kellemetlen összekocczanásról, goromba voltam önhöz.

— Oh, asszonyom, beh rut szó!

— Ép oly rut, mint az én idétlen érzékenykedésem — Dubarrau ur!

Most meg én rázkódtam meg.

— Hogyan, asszonyom, ön ismer engem?

— Az imént elárulta magát . . . Orleans, perestügy, Blandier Euphrosina kisasszony.

— Ön valóságos tündér, szép szomszédnőm.

— Szép! Hiszen még nem is látott.

— De kitaláltam, hogy az.

— Csalódhatik is.

— Lehetetlen; a szívet gyakran hirteleni sejtelen szállja meg, mely csaló nem lehet.

— Kérem uram, maradjon helyén

— Ennyiről nem lehet kényelmesen beszélgetni, kisasszony.

— Kisasszony!

— Én is felismertem önt; mondám, hogy a szív sejtelve nem csalhat.

Hosszas csend lett. A lámpa rezgő fényénél összhangba igyekeztem hozni viseletemet szavaimmal. Hiába erőlködtem szomszédnőm vonásait ki-venni, csak fénylő szemeit láttam s egy kacsót, mely valóban szép fehérnek és puhának látszott.

— Nagybátyja, kezdé Blandier kisasszony, sok kellemetlenséget okozott nekem.

— Valóban, kisasszony?

— Soha bakafántosabb szomszédot nem láttam. Minden nap újabb meg újabb panasza volt. Egészen belefáradtam.

— Valósággal nagybátyámnak nem a legangyalibb természete volt.

— Én tudom azt csak . . . tizenöt év óta.

Ez utóbbi szavak hideg jégcseppekként hullottak lelkesedésem szalmatüzére. Blandier kisasszony valószínűleg észrevette a kellemetlen hatást s sietett hozzátenni:

— Gyámom vitte volt elsőben ezt a bosszantó pert.

Ujra éledtem. Jó csillagom mégsem hagyott el. Ha madaramnak tolla megfelel hangjának, ha e tekintet és kezek nem csálnak, bátran alávethetem magamat a végrendelet sokat panaszolt záradékának.

— Kisasszony, e peres ügyet majd elinté-

hetik jegyzőink. Mi talán kellemesebb tárgyakkal is foglalkozhatnánk. . .

— Kellemesebb tárgyakkal?

— Ön bizonyosan ismerni fogja nagybátyja végrendeletének tartalmát?

— N . . em.

— Semmit sem tesz. Csak arra engedje emlékeztetnem, mily hön ohajtá nagybátyánk a támadt haragot egy házasság által kiengesztelni.

— Dubarrau urnak e furcsa tervéről valóban van tudomásom.

— Furcsa, és miért?

— Az ő korában!

Már csakugyan fiatal lesz, gondolám; üssük csak a vasat.

— Ez eszmét, mely csekély véleményem szerint nem épen oly észszerűtlen, unokaöccsére hagyta örökségül.

— Uram, a hely, a pillanat, új ismeretségünk nem engednek ily társalgást.

— Sőt azt tartom, hogy igen, viszonzám hévvel, megfogva a kezét, mely oly szép fehérnek tűnt fel előttem.

A kéz félénken visszavonul; én közelebb húzodom. Egy pillanat alatt Euphrosina oldalánál vagyok.

A kincs-szomj vakított-e el, hogy mindent a nagybátya millióinak varázsfényében láttam . . . csak hogy mind jobban-jobban közeledém utitársnőmhöz. Azt láttam, hogy vékonyka lehet, mert nagyon kis helyre szorult. Folytattam szemlélődésemet a sűrű fátylon keresztül. Talán egy csókot is rabolok, ha a hirtelen feltárult ajtó meg nem zavar törekvésemben.

— Uram, mondá egy recsegős hang, panaszt emelek ön ellen.

— Hej, mi az?

— Uram, ön először is a hölgyek coupéjában van, másodszor ez a modor, ez a társalgás . . .

A hang oly bosszantóan impertinens, hogy hölgyem felugrik.

— Tudja meg uram, mondá, hogy ez urnak és nekem jogunk van egymással bizalmasan beszélgetni. Mi jegyesek vagyunk.

— Nem állítom az ellenkezőt. De azért mégis

panaszt emelek. Szabályaink szigorúak. Neve, uram? asszonyom?

— Hogyan nevem? kiáltá Blandier kisasszony előbbi éles és rikácsoló hangján

— Önök nagyon közel ültek egymáshoz . . .

— Szentelen! kiált Euphrosina. Aztán reszketve a felindulástól, visszahanyatlott ülőhelyére.

A vasuti tiszt odavilágított lámpájával haragos szépem arczára.

Szörnyűség! A fehér kéz s fénylő tekintet csalétek volt csupán. A lámpa sugara egy kiaszott fakó ábrázatot, nagy és beesett száját, horgas orrat s oly hajlat tüntettek elő, mely egyenesen a fodrásztól eredt. Szóval egy legalább is harminczöt éves hajadon leány rut és visszataszító arcza volt előttem.

Hanyatt-homlok vetém le magam a végzetes kocsiból, bevágom az ajtót s a tisztet magammal hívom egy szóra.

— Barátom, mondám neki, ön oly szolgálót tett most nekem, melyért jutalmat érdemel.

S ezzel kezébe nyomva elképedt emberemnek tárczám tartalmának egy részét, gyorsan odább állok.

A következő pillanatban átható fűtty reszketetése meg a levegőt. A párisi vonat találkozott az orleansival. — Tétozálás nélkül kocsiba szálllok, ezer szerencsémnek tartva, hogy szabadulhattam a sivár látványtól s még sivárabb valóságtól.

Megérkezem Párisba . . .

— Menetjegyét, uram!

— Elfeledtem váltani; mennyit kell fizetnem? X-ből jövök.

— Meglehet, de a vonat Périgueux-be megy; meg kell fizetnie az egész odáig eső összeget.

Tiltakozni akarok; ismét azok az átkozott szabályok. De mindegy; a vallott kár mindössze is csekélység Fizettem.

Hopp! Az utitáska, melyet a végzetes vonaton hagytam! Isten neki; majd bejelentem s ha csak valami becsületes ember találta meg, visszakapom.

Szép utazás, mondhatom! Átkozott végrendelet! Átkozott örökség! Ah, igen-igen beszéljünk az örökségről. Megváltam Euphrosina keze árán? Maga Tancred is visszaborzadt volna ettől! . . .

Tessék, hogy vesztettem el egy egész milliót. De beszéljen is nekem aztán valaki hölgy-coupéról. Soha nem tenném a lábamat egybe se. Nagyon kellemetlen emlékek csatolnak hozzá.

Francziából: Gy. J.

Ünnepélyességek a Petőfi-társaság ittléte alkalmából.

Hosszas ülésezések után végre készen a terv, a körünkbe érkező irodalmi társaság fogadtatására.

Létesítettett egy 60-as bizottság a polgármester ur elnöklete alatt, mely a ma délután 3 órakor megérkezendő vendégek fogadtatására és elszállásolására, valamint a további ünnepélyességekre nézve a szükséges előkészületeket megtette.

Az érkezőkhöz Simonffy Imre polgármester fog üdvözlő szavakat intézni.

Fölkérettek a városi egyletek és testületek, hogy zászlóik alatt tömegesen jelenjenek meg a vasutnál.

A Casino elnöksége átirattal értesítette a 60-as bizottság elnökségét, hogy a „Casino” szerencsésének fogja tartani, ha a társaság tagjait vendégeiül fogadhatja.

Szombaton délután 5 órakor kirándulás lesz a nagyerdőre, este pedig a főiskolai ifjuság rendez fáklyászenét, melynek végeztével a „Bikában” ismerkedési estély lesz.

Vasárnap délelőtt 10¹/₂ órakor tartatik a felolvasó ülés a színházban, mely alkalomra már csütörtökön reggel elkeltek az összes jegyek.

Délután 2 órakor társas ebéd a Bikában, este 9 órakor pedig bál a „Koronában,” a nőegylet által rendezve.

Hétfőn délelőtt látogatás a főiskolában, délután kirándulás a gazdasági tanintézetbe stb. stb.

Ezekből látható, hogy mind a társaság tagjainak, mind a közönségnek élvezetes időtöltésre lesz a közelebbi pár nap alatt kilátása.

H i r e k.

* A Petőfi-társaság tagjai ma d. u. 3 órakor érkeznek városunkba. Velök rendkívül nagy számmal jönnek vendégek úgy a városból mint a vidékről. Jónak látjuk itt a közönség tájékozása végett a leránduló tagok s szállásadóik névsorát közölni.

Jókai Mór lakása K. Tóth Mihálynál, Piacz u. 1820.
Komócsi József l. Géresi Kálmánnál, P. u. 352.
Várad Antal l. Márton Lászlónál, Varga u. 2266.
Kis József lakása Klein Ignácnál, Piacz u. 1827.
Bartók Lajos l. Sz. Szabó Józsefnél, Piacz u. 1817.
László Mihály l. Szikszay Józsefnél. P. u. 2146.
Reviczky Gyula l. Kardos Kálmánnál, Cz. u. 16.
Abafi Lajos lakása Vadon Sándornál, Cs. u. 315.
Neugebauer László lakása Fehérlő-szállodában.
P. Szatmáry Károly l. Fráter Imrénél, P. u. 1909.
Szana Tamás lakása Hamar Lászlónál, P. u. 1814.
Silberstein Adolf l. Berger Henriknél, P. u. 1771.
Gr. Teleky Sándor l. Kis Sándornál, P. u. 2146.
Prém József l. Szabó Gábornál Hatvan u. 1097.
Tóth Endre lakása Vértesi Arnoldnál, P. u. 1704.
Csengeri Gusztáv l. Osterlam Ernőnél, P. fia u. 977.
Margitai Dezső l. Pallay Miklósnál, P. fia u. 972.
Északi Károly l. Geiger Emánuelnél, P. fia u. 344.
Szász Gerő lakása Márton Lajosnál, P. fia u. 971.
Bodon József l. Nemes Kálmánnál, Varga u. 2160.
Kvassay Ede l. Huzly Károlynál, V. u. 2261.
Rákosi Viktor l. Debr. Ellenőr szerkeszt. Cz. u. 16.

* A „Koszoru,” a Petőfi-társaság havi közlönye a városunkban tartandó felolvasó-ülés alkalmára rendkívüli számban jelent meg. Sok érdekes apróbb közlemény s néhány kép van benne. Jókaitól a következő kéziratot hozza: „A századok viharai között Debreczent nem védte köfal, De védte ész, tudomány, szorgalom, Erkölc, hűség, honszeretet. Ez tartotta, ez tartja meg. 1882. május 6. Jókai Mór.” Feleleveníti gejei Kovács Gyula városunk szülötte, a korán elhunyt fiatal költő emlékét s kilátásba helyezi költeményeinek közeli kiadását a társaság által. Ez eszmét csak üdvözölhetjük. A füzet végén autographiák vannak társulati tagoktól. Ára 20 kr.

* A Petőfi-társaság debreczeni felolvasó-ülésének tárgysorozata 1. A Petőfi-társaságról (bevezetésül) Szana Tamástól. 2. Az ezredik év (költemény) Komócsy Józseftől. 3. Az égben köttetett (elbeszélés) Vértesi Arnoldtól. 4. Lyrai költemények. Szász Gerőtől. 5. Dalok Bartók Lajostól. 6. Garibaldi alatt 1859-ben (visszaemlékezések) Gr. Teleki Sándortól. 7. Az isten ostora (költemény) Várad Antaltól. 8. Drága fütyty (epizod 1818-ból) Jókai Mórtól. Az ülés kezdete d. e. 10 és 1¹/₂ órakor.

* Debreczen sz. kir. város egyetemes leírása. E czimet nyerte azon monographiai mű, a mely Zelizy Dániel által szerkesztve tudvalevőleg már huzamosabb idő óta munkában van. Volt alkalmunk megtekinteni e művet s mondhatjuk, hogy az e nemből ritkítandja párját. Beosztása igen czélszerű. Három részből áll: az 1-ső szol városunk

természeti, — a 2-ik társadalmi s egyéb, — végre a 3-ik történeti viszonyairól. Legterjedelmesebb a középső rész, a mely maga mintegy 30-ívet ölel fel. Az egész mű 54 ivre fog terjedni s nyomtatása befejezéséhez közelg, úgy hogy a munka valószínűleg már júliusra megjelenhet.

* **Írói és művészi kör** eszméje pendült meg újra városunkban. A gondolatot a Petőfi-társaság ideérkezésének alkalmá juttatta kifejezésre. Eddig élécikk jelent meg tárgyban; öta „Debreczen”-ben Lenthe Gusztávtól, Győri Józseftől és Gorov Miksától, egy pedig a „Debreczen-Nagyvárad Értesítő”-ben, melyek mindannyian behatóan és kétségbevonhatlan ügy-szeretettel foglalkoznak a felvetett kérdéssel. Lehetetlen kifejezést nem adnunk az eszme ily szerencsés alakban és időben való felelevenítése fölötti örömnünknek: csak azt sajnáljuk, hogy a kérdéshez még számosan az illetékesek közül nem szólottak. De hisszük, hogy a Petőfi-társaság idejövetele által keltett mozgalom lezajlása után megindul minden oldalról az érdeklődés e nemcsak korszerű, de immár elodázhatalan eszme iránt, a mely különben, mint tudjuk, már eddig is igen széles hullámokat vert. Ily kör létrehozása egyébiránt, városunknak-ugy véljük — már már erkölcsi kötelessége. Adja Isten, hogy az eszme oly sok vajadás és hajótörést szenvedett kísérletek után végre testet öltjön.

* **Városunk nagyban szépül.** A piacz-utczai háztulajdonosok versenyezve javíttatják, festetik s diszesíttetik házaikat. Különösen jól néznek ki a Csanak-ház és Schäffer-ház. Péterfiát végig ültették fával, a mi rendkívül emelte a portengeréről közmondásos utcánkat. A Petőfi-társaság ünnepélyére a Casino erkelyén zöld füzérek és lobogók lengenek; a kereskedő-ifjak egyleti helyisége (a Svetics féle ház emelete) fel van gruirlantozva; s számos más ház is fel van lobogózva, a mi különös diszt ad utcáinknak.

* **A tavaszi egyházkerületi gyűlések** pár nap óta folynak a főiskola nagytermében. Tegnap előtt igen zajos ülés volt. Turgonyi Lajos turlélsz választási ügye forgott szőnyegen. Tudva levő, hogy nevezett lelkésszt, ki Mezőturon ujonnan megválasztatott, az egyházmegye nem erősítette meg. Most a superintendentia, a hova felebbeztetett az ügy, ellenkező végzést hozott a tractussal, a miért Lukács Ödön az illető egyh. megye esperese kijelentette, hogy ő a lelkészválasztásba most sem fogja adni beleegyezését s esperesi hivataláról lemond. A gyűlés ezért őt mint az egyh. kerületnek nem enge-

delmeskedőt fegyelmi vizsgálat alá hātároztavonatni.

* **Jótékonyág.** Pár nap előtt két kis gyermek kóborolt az utcán, piszkosan, rongyosan. Valami szívtelen anyjuk van, ki a kis ártatlanokat elhajtotta, míg maga szennyes üzelmel után járt. A két kis keresztyén gyermeket egy izralita nő megszánta s magához vévén, egy barátnőjével tisztába öltöztette, a legszükségesebbekkel ellátta, szóval ellátásokról egyelőre gondoskodott. A nő neve Ranunkel H.-né. Szép tette magában hordja dicséretét.

* **Képviselőválasztás** lesz f. hó 10-kén Debreczenben. A Simonyi Ernő megüresedett helye vár betöltésre. A szabadelvű párt jelöltje Simonffy Sámuel, a függetlenségi párté Thaly Kálmán. Az előjelekből ítélve, ez utóbbi lesz a győzelem.

HIRDETÉSEK.

Árfolyam.

Bignio János

első buza keményítő gyárából

Debreczenben Nagy-hatv.-utczá saját ház 1093 sz. a.

100 kó	legfinomab jegezett keményítő	f. 30—
100 "	" csipke keményítő	" 25—
100 "	" szinte 1/4 csomagokban	" 25—
100 "	Mouselin közép keményítő	" 20—
100 "	közönséges "	" 12—
100 "	Ragaszt "	" 45—
100 "	Hajpor "	" 32—
1	könyv legfinomab kékítő papír	" 1—
1	" közép "	" — 65
100 kiló	bikfa szén	f. 2 60
100 "	kovácsoknak való korks	" 2 20
100 "	Nagy-várad kévi mész	" 1 60
100 "	csont liszt (spodium)	" 7 —
1	dar. kék víz	— 65